

**Аналіз регуляторного впливу
до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін
до Порядку списання об'єктів державної власності»**

I. Визначення проблеми

На сьогодні є значна частина державного майна, яке не увійшло до статутного капіталу господарських організацій і перебувало на їх балансі, проте залишилося без балансоутримувача у зв'язку з ліквідацією окремих господарських організацій. При цьому у складі зазначеного державного майна є майно, яке не може бути використане у подальшому як актив, і єдиним управлінським рішенням щодо такого майна є прийняття уповноваженим суб'єктом управління рішення про його списання в установленому законодавством порядку. Разом з тим на сьогодні нормативно-правовими актами не унормовані процедурні питання щодо списання такого майна.

Крім того, на сьогодні виникають проблемні питання щодо обов'язкового включення до складу комісії із списання майна, зокрема, представників державного органу приватизації за місцем розташування майна у зв'язку з відсутністю, насамперед, достатніх фінансових та людських ресурсів.

Також існують непоодинокі випадки непрозорого вибуття об'єктів нерухомості із державної власності шляхом їх знесення у зв'язку з будівництвом житлових комплексів на підставі укладення окремих видів договорів та неконтрольованості таких процесів, що в свою чергу призводить до недоотримання державою відповідних фінансових ресурсів.

Згідно із статтею 5 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» постановою Кабінету Міністрів від 8 листопада 2007 р. № 1314 затверджено Порядок списання об'єктів державної власності, яким визначено процедурні питання стосовно списання об'єктів державної власності, а також послідовність дій у таких процедурах відповідних

суб'єктів управління об'єктами державної власності та державних органів приватизації.

У свою чергу проведений аналіз практики застосування Порядку списання об'єктів державної власності свідчить про наявність не врегульованих питань у ньому. Крім цього, існують чинники, які значно ускладнюють, а подекуди й унеможливають реалізацію управлінських рішень щодо списання державного майна, зокрема стосовно майна, яке залишилося без балансоутримувача, та у зв'язку з будівництвом (реконструкцією) нових об'єктів.

Слід зазначити, що на сьогодні застосування чинних нормативно-правових актів не дає змоги усунути зазначені проблемні чинники, що містяться у згаданому Порядку, а, отже, низка наведених вище проблемних питань у сфері списання об'єктів державної власності залишається невирішеною.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки законодавчо встановлено, що порядок списання об'єктів державної власності має визначатися Урядом. Проблема також не може бути розв'язана за допомогою прийняття нових регуляторних актів, оскільки це є недоцільним з точки зору нормопроектувальної техніки.

На підставі зазначеного, з метою упорядкування нормативно-правового поля, насамперед, стосовно майна, яке залишилося без балансоутримувача, та у зв'язку з будівництвом (реконструкцією) нових об'єктів Фондом розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку списання об'єктів державної власності (далі – Проект постанови, регуляторний акт).

Проектом постанови, зокрема, передбачається:

унормування процедурних питань щодо списання державного майна, що перебувало на балансі господарських організацій і не увійшло до їх

статутного капіталу, у разі ліквідації таких господарських організацій і залишення вказаного майна без балансоутримувача;

виключення норми щодо обов'язкового включення до складу комісії із списання майна представників державного органу приватизації за місцем розташування майна та місцевих органів виконавчої влади;

встановлення вимог щодо прийняття більш ефективних способів управління для нерухомого майна, що пропонується до списання у зв'язку з будівництвом (реконструкцією) нових об'єктів;

приведення положень цього Порядку у відповідність до норм законодавчих актів.

На січень 2020 року загальна кількість державного майна, що перебувало на балансі господарських організацій і не увійшло до їх статутного капіталу та у зв'язку з ліквідацією таких господарських організацій залишилося без балансоутримувача, становило **4898** об'єктів.

Держава як власник вказаного майна має забезпечити ефективне використання належного їй майна, його схоронність та прибутковість. Потрібно зауважити, що надходження від приватизації або списання такого державного майна зараховуються до доходів загального фонду Державного бюджету України, які є джерелом виконання соціальних програм та забезпечення важливих соціальних гарантій для населення, та спрямовуються, в першу чергу, на фінансування захищених статей видатків державного бюджету.

Таким чином, існує комплексна проблема організаційного регулювання управлінських рішень стосовно нерухомого майна, що пропонується до списання у зв'язку з будівництвом (реконструкцією) нових об'єктів, та державного майна, що перебувало на балансі господарських організацій і не увійшло до їх статутного капіталу, у разі ліквідації таких господарських організацій і залишення вказаного майна без

балансоутримувача, з метою забезпечення виконання державою функцій ефективного власника належного їй майна.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		Ні
Держава	Так	
Суб'єкти господарювання,	Так	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва		Ні

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є удосконалення процедури списання суб'єктами управління та суб'єктами господарювання об'єктів державної власності, спрямоване на підтримку управлінської та господарської діяльності таких суб'єктів та забезпечення інтересів держави як власника майна, розширення сфери застосування Порядку списання об'єктів державної власності, а також приведення Порядку у відповідність до норм та вимог законодавчих актів України.

Зокрема, проектом нормативно-правового акта запроваджується механізм щодо:

удосконалення списання майна, що перебувало на балансі господарських організацій і не увійшло до їх статутного капіталу, у разі ліквідації таких господарських організацій і залишення вказаного майна без балансоутримувача;

виключення норми щодо обов'язкового включення до складу комісії із списання майна представників державного органу приватизації за місцем розташування майна та місцевих органів виконавчої влади;

встановлення вимог щодо прийняття більш ефективних способів управління для нерухомого майна, що пропонується до списання у зв'язку з будівництвом (реконструкцією) нових об'єктів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 - Залишити нормативно-правові акти без змін	Не дасть змоги досягнути цілей державного регулювання, оскільки проблемні питання у сфері списання вказаних об'єктів державної власності залишаться невирішеними.
Альтернатива 2 - Внесення змін до нормативно-правового акта	Найдоцільніший спосіб – дасть змогу усунути зазначені у I розділі проблемні чинники, що містяться у Порядку списання об'єктів державної власності.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Приведе до неефективного використання державного майна та втрат державного бюджету.
Альтернатива 2	Приведення Порядку списання об'єктів державної власності у відповідність до норм та вимог чинних законодавчих актів України; забезпечення прийняття управлінських рішень щодо окремих видів майна; економія фінансових та людських ресурсів; отримання додаткових фінансових ресурсів.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання*

Показник	Великі Середні	Малі Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання	83	0	83
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100,00	0,00	100

* на прикладі кількості суб'єктів господарювання, стосовно яких у 2019 році державними органами приватизації було прийнято рішення про погодження списання нерухомого майна.

Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	X	X
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	X	X
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	X	X
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	X	X
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	X	X
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	X	X
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	X	X
8	Інше, гривень	X	X
9	РАЗОМ (сума рядків: 1+2+3+4+6+7+8), гривень	X	X
10	Кількість суб'єктів господарювання	83	380

	великого та середнього підприємства, на яких буде поширено регулювання, одиниць		(середньостатистичне за 2 роки 76 суб'єктів x5 років)
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10 + рядок 5), гривень	X	X

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	відсутні	Витрат не передбачається
Альтернатива 2	Спрощення процедури списання нерухомого майна Економія фінансових ресурсів Виключення випадків непрозорого вибуття об'єктів із державної власності Отримання додаткових фінансових ресурсів	Витрат не передбачається

Регуляторний акт спрямований на захист як держави (власника майна), так і суб'єктів господарювання, оскільки забезпечується реалізація ефективних та прозорих управлінських рішень та процедур.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Внесення змін до Порядку списання об'єктів державної власності відповідно до норм та вимог чинних законодавчих актів України.	4	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою.
Залишити без змін чинні акти	1	Цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Предметом регулювання Проекту постанови є удосконалення процедури списання суб'єктами управління та суб'єктами господарювання об'єктів державної власності.

Для досягнення зазначених цілей запропоновано визначення та удосконалення механізму та процедур списання окремих видів державного майна, зокрема:

- унормування процедурних питань щодо списання державного майна, що перебувало на балансі господарських організацій і не увійшло до їх статутного капіталу, у разі ліквідації таких господарських організацій і залишення вказаного майна без балансоутримувача сприятиме більш ефективному прийняттю уповноваженим суб'єктом управління управлінського рішення, зокрема, про списання майна, яке не може бути використане у подальшому як актив;

- виключення норми щодо обов'язкового включення до складу комісії представників державного органу приватизації за місцем розташування майна та місцевих органів виконавчої влади сприятиме

економії фінансових та людських ресурсів, спрощенню процедури списання нерухомого майна;

- виключення випадків непрозорого вибуття об'єктів нерухомості із державної власності шляхом їх знесення у зв'язку з будівництвом житлових комплексів на підставі укладення окремих видів договорів сприятиме прозорості вибуття такого майна із державної власності та отриманню державою додаткових фінансових ресурсів;

- запровадження продажу вторсировини, отриманої в результаті списання державного майна, на електронних аукціонах сприятиме прозорості таких процедур та отриманню суб'єктами господарювання додаткових фінансових ресурсів.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових витрат та ресурсів суб'єктів управління об'єктами державної власності, державних органів приватизації та суб'єктів господарювання.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії нормативно-правового акта не обмежений у часі.

Зміна терміну дії акта можлива в разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проект.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показниками результативності запропонованого акта будуть:

- кількість звернень від суб'єктів господарювання для отримання погодження на списання нерухомого майна у зв'язку з будівництвом (реконструкцією) нових об'єктів;

- кількість списаного державного майна, що перебувало на балансі господарських організацій і не увійшло до їх статутного капіталу, у разі ліквідації таких господарських організацій і залишення вказаного майна без балансоутримувача;

- сума коштів, отриманих у результаті списання державного майна, що перебувало на балансі господарських організацій і не увійшло до їх статутного капіталу, у разі ліквідації таких господарських організацій і залишення вказаного майна без балансоутримувача.

Проект постанови оприлюднений на офіційному вебсайті Фонду державного майна України з метою обговорення та отримання від фізичних, юридичних осіб, суб'єктів господарювання зауважень та пропозицій.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Стосовно регуляторного акта Фондом буде здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Базове відстеження результативності акта буде здійснено після набрання чинності цим актом шляхом аналізу та підрахунку статистичних даних, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через рік з дня набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше двох років після набрання ним чинності. За результатами даного відстеження відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичне відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження результативності.

Відстеження результативності цього регуляторного акта буде здійснюватися на підставі статистичних даних.

Голова Фонду

Дмитро СЕННИЧЕНКО